

70% flere børn med type 1-diabetes i 2020

Diabetesforeningen sætter med ny kampagne fokus på de mange danske børn, som får type 1-diabetes. Budskabet er, at kurven skal knækkes og en opfordring til at støtte arbejdet. Hvis ikke vi gør noget, så har vi 70% flere børn med type 1-diabetes i 2020. Sygdommen kan endnu ikke forebygges, og det er stadig et mysterium, hvorfor et barn får type 1-diabetes, lyder det fra Diabetesforeningen.

Når diabetes rammer et barn, vender det op og ned på familiens liv. Pludselig skal måltider måles og vejes – og familien er på 24 timer i døgnnet. Den livsvigtige insulin skal doseres i forhold til mad og fysisk aktivitet og gives enten med injektion eller via insulinpumpe. Type 1-diabetes griber ind i barnets og familiens liv i et omfang, som kan være svært at forstå for andre.

Diabetes rammer hele familien

- Udenforstående kan ikke se, at barnet skal have målt blodsukker op til måske 10-12 gange om dagen ved at stikkes. Derefter skal barnet og forældrene vurdere, hvor meget insulin barnet skal have – alt efter, hvor meget barnet spiser og bevæger sig. Skal barnet spille fodbold eller sidde stille foran en computer? Det er blot nogle af de ting, der hele tiden skal tænkes over, så barnet har det godt her og nu, og som skal sikre barnet et liv uden alvorlige følgesygdomme, siger forskningschef i Diabetesforeningen, Malene Bagger, og fortsætter:

- Får barnet enten for højt eller for lavt blodsukker, oplever barnet en række symptomer, som er meget ubehagelige, det kan sammenlignes med influenza-symptomer. Et svingende blodsukker kan også betyde øget koncentrationsbesvær.

Alba har diabetes

Når Anne-Sofie eller Simon Heiberg afleverer datteren Alba på fire år i børnehaven, kan de ikke som de andre forældre blot overlade Alba til pædagogerne og efterlade eventuelle bekymringer i garderoben sammen med jakke og rygsæk. Pædagogerne skal informeres om blodsukker, insulin og mad. Og mens Alba er i børnehave er mor standby på mobil. Alba fik konstateret diabetes samtidig med, hun blev storesøster for snart to år siden.

- Vi var næsten i en chok-tilstand, da Alba fik diagnosen. At lære at leve med, at ens barn har fået en kronisk sygdom, som griber voldsomt ind i barnets liv, ja hele familiens liv. En sygdom, som altid vil være der. Jeg oplever forløbet som en form for sorgbearbejdning. Det har været en stor omvæltning for hele familien. Andre forstår ikke, hvad det vil sige at have et barn med diabetes. Den bekymring, du har, er der hele tiden, fortæller Anne-Sofie Heiberg og uddyber:

- Det er en stor udfordring at få hverdagen til at fungere, diabetes er ikke bare én ting, det er mange ting på én gang. Alba er endnu så lille, at hun ikke selv kan sige til. Derfor er vi nødt til at være ekstra opmærksomme hele tiden, det kan være små ting som at drikke meget, at tisse meget, være hysterisk eller træt, der fortæller, at blodsukkeret skal reguleres. Diabetes giver aldrig en fridag, det er døgnnet rundt, året rundt, siger Anne-Sofie Heiberg.

Voldsom stigning

De sidste ti år er antallet af danske børn og unge, der får type 1-diabetes, steget med 40%. En eksplosiv stigning, som ser ud til at fortsætte. Internationale eksperter vurderer, at antallet af europæiske børn med diabetes vil stige med 70% frem til år 2020 – og at børn under fem år med diabetes vil blive fordoblet mellem 2005 og 2020. En kurve, som også ses blandt danske børn og unge.

- Den vækst, vi ser i antallet af børn med type 1-diabetes herhjemme, betyder, at et dansk barn hver dag får konstateret diabetes. Og stigningen fortsætter. Den kurve skal knækkes, lyder budskabet fra Malene

Bagger. - Når et barn bliver ramt af en kronisk sygdom, lægger det et enormt pres på en familie. Og diabetes er en særlig stor udfordring, fordi det er en sygdom, hvor man som barn og familie selv har ansvaret for den daglige og livsnødvendige behandling. Det betyder, at forældrene, eller barnet selv, 24 timer i døgnet skal forholde sig til samspillet mellem mad, fysisk aktivitet og den rette mængde insulin. Man er på hele tiden, ofte også om natten. Samtidig lurer angsten for fremtiden. Vil mit barn blive ramt af følgesygdomme, og hvad vil sygdommen betyde for mit barns livskvalitet livet igennem, siger forskningschef Malene Bagger.

Med en type 1-diabetes kan følge en række senkomplikationer som skader på nyrerne, øjnene og hjertet. Undersøgelser viser desuden, at voksne med type 1-diabetes generelt føler en ringere livskvalitet end andre danskere. De føler sig ofte alene med sygdommen.

Hjælp med at knække kurven

Danskerne vil se Diabetesforeningens kampagne i busser, i annoncer og på plakater mange steder rundt i landet.

- Vi håber, at rigtig mange vil støtte os i arbejdet med at samle penge ind til forskning, så kurven kan knækkes. Mange kender et barn med diabetes og ved, hvad det betyder, når diabetes rammer en børnefamilie. Støt med 50 kr., sms **diabetes** til 1231 – og du hjælper med at knække kurven, fortæller Søren Biune, kommunikations- og marketingchef i Diabetesforeningen.

Vedhæftet kampagne-annonce: [70% flere børn med diabetes i 2020](#) samt foto af [Alba og Anne-Sofie Heiberg](#) (foto: Bjarke Ørsted).

Yderligere information:

Forskningschef i Diabetesforeningen, Malene Bagger, mobil 41 91 88 31
Journalist i Diabetesforeningen, Gitte Didriksen, mobil 41 91 88 07

Fakta om type 1-diabetes

Hvor mange har type 1-diabetes?

Cirka 25.000 danskere lever med type 1-diabetes, heraf cirka 3.200 børn og unge. Sygdommen er i vækst over hele verden. Internationale eksperter forventer en stigning på 70% blandt alle europæiske børn med diabetes under 15 år i perioden 2005 til 2020. I 2005 var der 93.584 børn med type 1-diabetes i Europa. En fremskrivning viser, at tallet vil stige til cirka 160.000 i 2020. Det er bl.a. forskere fra Syddansk Universitet i Danmark og Queens University i Irland, som har beregnet tallene.

Hvad er type 1-diabetes?

Bugspytkirtlen danner ikke længere hormonet insulin, som er med til at styre kroppens sukkerbalance. Insulinet sikrer, at kroppens celler kan optage sukkeret fra blodet. Uden insulin bliver sukkeret i blodet. De høje mængder sukker i blodet bliver udskilt med urinen. Når kroppens celler mangler sukker, nedbryder den fedt. Et affaldsstof i denne proces er ketonstoffer, som er giftige for kroppen. Tilstanden kræver øjeblikkelig behandling, da den ubehandlet kan være dødelig.

Symptomer:

Typiske symptomer for et barn med diabetes kan være hyppig tørst eller vandladning, hovedpine, kvalme, opkast, mavesmerter, træthed. Symptomerne udvikler sig hurtigt – fra dage til få uger – når der er tale om type 1-diabetes. Sygdommen kan til at begynde med minde om influenza. Tilstanden er dog meget mere alvorlig og kræver omgående behandling.

Hvorfor får man type 1-diabetes?

Årsagen til type 1-diabetes (også kaldet sukkersyge) er stadig et mysterium. Mange mennesker tror fejlagtigt, at børn og unge får sygdommen, fordi de har spist for meget sukker.

- Grunden til misforståelsen er selvfølgelig navnet sukkersyge. Navnet kommer af, at insulinproduktionen stopper hos mennesker med diabetes, og så kan man ikke optage det nødvendige sukker i kroppen. Man tisser simpelthen det meste ud, når man bliver syg, siger Malene Bagger, der er forskningschef i Diabetesforeningen. Derfor foretrækker mange børn og unge også betegnelsen diabetes frem for sukkersyge.

- Vi kender ikke årsagerne til type 1-diabetes. Der er flere teorier om, at det for eksempel kan være manglende D-vitamin eller stigende forurening. Formentlig er der ikke én grund, men mange ting som tilsammen øger risikoen, siger Malene Bagger. Fordi man ikke kender årsagerne, kan sygdommen heller ikke forebygges.

Kilde: Diabetesforeningen